

Att skapa förutsättningar för att förändra och förbättra människors liv har varit RFSU:s målsättning ända sedan starten 1933. RFSU är en politiskt och religiöst obunden ideell organisation med syfte att sprida en kunskapsbaserad och öppen syn på samlevnads- och sexualfrågor. Genom sexualupplysning, utbildning och opinionsbildning vill RFSU slå håll på fördomar, öka kunskapen och den sexuella hälsan, i Sverige såväl som internationellt. RFSU har ett frihetsperspektiv och rättighetsperspektiv på sexualiteten som utgår från allas frihet att vara, frihet att välja och frihet att njuta. När du köper en produkt, är medlem, samarbetar med eller stödjer RFSU:s arbete bidrar du till fortsatt förändring av människors liv.

RFSU är en medlemsorganisation. Vill du bli medlem?

Anmäl dig på www.rfsu.se/medlem.

Du kan läsa mer om RFSU:s verksamhet på www.rfsu.se.

INLEDNING	Uppslutning för aborträtten	2
ENKÄT	Vilken var RFSU:s största framgång 2014?	3
RFSU-priset	“Jag känner mig glad och stolt”	4
POLITIK	“Vi är jätteviktiga för folk”	6
TIDSLINJE		8
VÄRLDEN	Stort sexualpolitiskt kliv framåt	10
	Barnvagnsmarschen 2014 lämnade deklaration	12
	Samarbetsländer	12
	Hela världen möttes i Stockholm	14
	Så jobbar organisationerna	15
UNDERVISNING & UPPLYSNING	Fotboll, fashion och fritidsgård	16
	RFSU sprider kunskap	19
RFSU AB	Uppåt för glidmedelsförsäljningen	20
TEMA ABORT		21
	Aborträttsnätverket – bevis på lyckad aktivism	22
	Attentat mot aborträtt och journalistik	23
	Brännande frågor i abortpolitiken	24
	Abortinitiativet i Latinamerika	25
BEHANDLING & RÅDGIVNING	Operation kopparspiral förändrar preventivmedelsrådgivningen	26
	RFSU-klinikens patientarbete 2014	27
	Undersökningsbriter lika viktig som gynstol	29
RFSU NÅR UT		30
	Tusen förslag på nytt onaniord	32
OTTAR		33
TIDSLINJE		34
RFSU - EN FOLKRÖRELSE		36
LOKALFÖRENINGAR & MEDLEMMAR		38
KLICK Intranätet		39
Pressmeddelanden, debattartiklar & remissvar		41
Förkortningar		39
Årsredovisning/resultaträkning/balansräkning		43
Förbundsstyrelsen		44

Uppslutning för aborträtten

Gnugga, pulla, gnosa eller klittra – ja, vad ska det egentligen heta? Vi blev onekligen tagna på sängen över det stora intresset för vår tävling om ett ord för kvinnors onani. Visst hade vi väntat oss att få förslag, men inte att vi inom en vecka skulle ha fått över tusen stycken via mejl, sms, vykort och brev från människor i alla åldrar. Vår hemsida slog besöksrekord och plötsligt ringde media från Italien, Finland och England. Och visst bidrog det till vårt mål, att få fler att prata om allas rätt till lust och njutning och varför det inte redan finns ett självklart ord.

Året har till stor del präglats av abortfrågan. I januari började vi i ett demonstrationståg i Madrid tillsammans med tiotusentals personer som protesterade mot regeringens förslag att i princip totalförbjuda abort. Vi träffade aktivister, Sveriges ambassadör och politiker på plats och sedan Spaniens ambassadör i Sverige. Det kändes mörkt och var bara en tidsfråga innan lagändringen skulle klubbas. Men protesterna gav resultat. Regeringen backade och lagförslaget arkitekt, justitieministern, tvingades avgå.

I Sverige har vi uppmärksammat att abortlagstiftningen fyller 40 år. Vi har påmint om vår egen historia då kvinnor tidigare tvingades resa till Polen för att avbryta en önskad graviditet. Kampanjen avslutades med en filmfestival om aborträtten globalt och vad som händer när den saknas. Festivalen fick dock ett mycket tragiskt avslut då tre maskerade personer kastade in en rökbomb i lokalen. Lyckligtvis kom ingen till skada men många chockades. Våld mot aborträttsaktivister är tyvärr inte ovan-

ligt globalt, men sällsynt i Sverige. Det understryker hur viktigt det är att många arbetar aktivt för allas rätt att bestämma över sina egna kroppar.

För tjugo år sedan hölls en historisk befolkningskonferens i Kairo, ICPD, som slog fast att mänskliga rättigheter inklusive sexuella och reproduktiva rättigheter är centrala för ekonomisk och socialt hållbar utveckling. I april samlades 260 parlamentariker från hela världen i Stockholm för den sjätte internationella parlamentarikerkonferensen om implementeringen av innehållet i ICPD och lyckades arbeta fram ett bra slutdokument. RFSU bidrog med råd och stöd till de svenska parlamentarikerna under konferensen och genomförde samtidigt den årliga barnvagnsmarschen.

Och vilket ord för onani gick då vinnande ur tävlingen? Det är faktiskt ännu inte bestämt, utan beslutet tas av våra medlemmar vid kongressen i juni 2015. Då kommer vi även att bland annat anta ett nytt politiskt idéprogram och dela ut vårt årliga RFSU-pris. Är du inte redan medlem? Kom gärna med idag, då är du med och gör skillnad för allas rätt till sin kropp och sexualitet.

Maria Andersson, generalsekreterare

Kristina Ljungros, förbundsordförande

Vilken var RFSU:s största framgång 2014?

Magdalena Wiklund och Linda Bjerman, RFSU Hallands hbtq-grupp

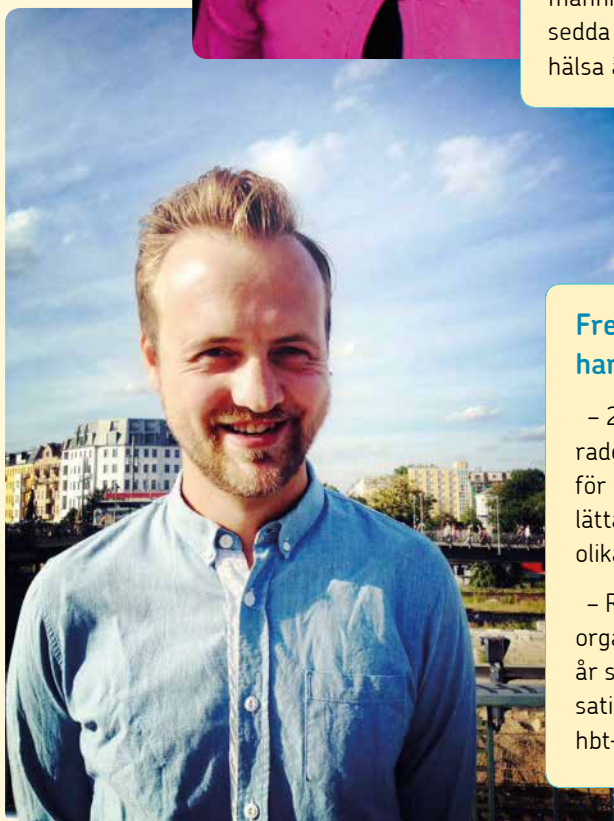
– Det händer så otroligt mycket bra inom RFSU, både på förbunds nivå och i lokalföreningarna! Inom RFSU Halland är vi extra stolta över att vi under 2014 lyckades skapa ett intresse för hbtq-frågor hos våra lokalpolitiker. Det började med att vi den 17 maj bjöd in politikerna till att uppmärksamma IDAHOT*, en manifestation som ledde till att regnbågsflaggorna för första gången i Halmstads historia vajade från Rådhusets flaggstänger. Det blev även första steget mot Halmstads Pride som äger rum den 30 maj på initiativ av RFSU Hallands hbtq-grupp.

*IDAHOT: Internationella dagen mot homo-, bi- och transfobi.

Sureya Calli, ledamot, förbundsstyrelsen

– RFSU har under valåret 2014 lyft upp sexualpolitiska frågor som folkhälsofrågor och välfärdsfrågor till valplattformen. Vi har krävt att människor ska få sina sexuella rättigheter tillgodosedda genom hela livet. Sexuell och reproduktiv hälsa är mänskliga rättigheter för RFSU.

Fredrik Lindahl, internationell programhandläggare, förbundskansliet

– 2014 blev RoCK Kambodjas första registrerade hbt-organisation. Det är en stor framgång för landets hbt-rörelse och registreringen gör det lättare för RoCK att nå ut till fler hbt-personer i olika delar av landet.

– RFSU har stöttat RoCK sedan 2013 och är idag organisationens största givare. Under kommande år ska samarbetet fokusera på att stärka organisationens arbete med att förbättra situationen för hbt-personer i Kambodja.

»Jag känner mig glad och stolt«

Salar Shalmashi är 2014 års RFSU-pristagare! Han jobbar med killar och män på Järva mansmottagning i Stockholm och drivs av tanken att god kunskap om sexualitet gör att människor mår bättre.

Hur känns det att få priset?

– Det känns jättebra. När jag fick reda på det kände jag stor glädje och stolthet eftersom jag har mycket respekt för det jobb som RFSU gör. Jag är jätteglad, men känner samtidigt ett större ansvar än tidigare. Det skapar lite stress, men jag tycker att det är bra.

Berätta om dig själv och ditt arbete.

– Jag har alltid funderat och brytt mig om hur samhället mår, både här i Sverige och i andra delar av världen. Detta gjorde att jag utbildade mig till socionom, psykoterapeut och sexolog.

– En stor del av mitt arbete idag är kliniskt och handlar om människors sexologiska frågor och problem. Det kan handla om erektionssvårigheter, tidig eller sen utlösning, sexuellt våld, missbruk och relationer. Resten av arbetet är inriktat på olika projekt om SFI-elever, ensamkommande flyktingbarn samt föreläsningar på universitet och myndigheter – bland annat om migration och sexualitet. Jag känner stor tillfredställelse i mitt jobb.

Vad driver dig?

– Det som driver mig är att ge kunskap kring sex och samlevnad eftersom det hänger ihop med människors välbefinnande. Jag tror att kunskap och information kan minska sexuellt våld och psykosocial ohälsa i samhället. Frihet gör att människor mår bättre.

Vad är den största problematiken hos dina klienter?

– Ibland har jag en känsla av att det är svårt att förändra attityder kring sex, i alla fall att det kan gå långsamt. Jag jobbar mycket individuellt, men många av de problem som jag möter ligger utanför individen, som till exempel hur samhällsliga strömmar och strukturer påverkar personers syn på sexualitet. De jag möter har väldigt olika bakgrund och olika syn på sexualitet. Jag har upplevt många förändringar både hos mig, omgivningen och i samhället.

Tidigare pristagare är bland andra Nour El Refai och Johanna Koljonen. Vem tycker du ska få 2015 års RFSU-pris?

– Det finns nog många som är minst lika berättigade som jag till detta pris, men jag tror att de som kämpar och jobbar för sexuella rättigheter oftast är osynliga.

Vad inspireras du av?

– Jag är inspirerad av idéer snarare än personer, men samtidigt tänker jag såklart på de homo-sexuella som lever i samhällen där de kämpar för sina rättigheter. De lever ett väldigt farligt liv och jag vill gärna dela mitt pris med dem och alla andra individer som slåss för sina sexuella friheter.

»Jag vill dela mitt pris med alla individer som slåss för sina sexuella friheter. Även ungdomar här i Sverige som lever under hederns bojar och begränsningar – som Fadime gjorde.«

Även ungdomar här i Sverige som lever under hederns bojar och begränsningar – som Fadime gjorde.

Text: Sarah Norling

Foto: Patriez Van Der Wens/The treasure factory

OM PRISET: "RFSU-priset delas ut av RFSU:s förbundsstyrelse till den som i sin gärning verkat för en kunskapsbaserad och öppen syn på sexualitet – genom aktuell sexualpolitisk debatt, banbrytande forskning, kulturella insatser eller långvarigt socialt eller pedagogiskt arbete. Priset består av 25 000 kronor och en specialdesignad kondomhållare i trä."

FAKTA

Namn: Salar Shalmashi

Ålder: 53 år

Yrke: Utbildad socionom, psykoterapeut och sexolog och har jobbat på Järva mansmottagning i Stockholm sedan 2009.

Övrigt: Talar kurdiska, svenska, persiska, engelska, dari och arabiska.

MOTIVERING: "Årets RFSU-pris tilldelas socionomen, psykoterapeuten och sexologen Salar Shalmashi, vars arbete bidrar till att stärka och sprida kunskap om sexuell hälsa hos män, migranter och personer med utländsk bakgrund.

Till Salar kommer män med olika bakgrunder och i olika åldrar för att få lätta sin oro, ställa frågor eller prata om sexualitet, om relationer eller lära sig mer om kondomer.

Genom föreläsningar, rådgivning och terapi på olika språk arbetar han för en öppen syn på sexualitet.

Man kan höra Salars energi och patos på konferenser, föreläsningar och möten, hans karaktäristiska heta röst – nu varvar Salar upp!

En tänkande och engagerad person, som i sitt arbete motverkar normer som begränsar och förtrycker och arbetar för människors självklara rätt till kunskap och stöd."

“Vi är jätteviktiga för folk”

Sex och hälsa berör alla. Därför ställde RFSU krav på flera politiska nivåer under supervalåret 2014. Men många ville få plats på den politiska agendan och RFSU:s frågor nådde inte hetluften.

Josefin Morge, pressansvarig, betygsätter Socialdemokraternas sexualpolitik under Almedalsveckan.

För att nå ut med budskapet ville RFSU etablera begreppet *sexualpolitik* och prata om sexualitet som en folkhälsofråga. Sexualitet och reproduktiv hälsa är ett av Folkhälsomyndighetens elva målområden för folkhälsa. Men det hjälper inte alltid.

– Det är undanskymt. Och de senaste mandatperioderna har det försvunnit alldeles förutom frågorna om hiv och STI. Tillgänglighet och jämlik vård är en välfärdsfråga. Både skolan och vård och omsorg behöver hantera sexualpolitiska frågor utifrån ett jämlikhetsperspektiv och utifrån diskrimineringsgrunderna. Men det handlar också om tillgången i olika delar av landet, vilket kartläggs i Sverigebarometern, säger Ingrid Frisk, sexualpolitiskt sakkunnig på RFSU.

Trots att valfrågorna inte fick den uppmärksamhet som de kunde ha fått är Ingrid Frisk positiv. Men arbetet är långsiktigt.

– Det är nu efter valen som det riktiga arbetet börjar. Tjatet och gnatet, säger Ingrid Frisk.

En av de viktiga aktiviteterna under året var politikerveckan i Almedalen där RFSU höll seminarier med fokus på de politiska kraven, skrev debattartiklar och

pratade med politiker och tjänstemän som har makten att påverka.

Runtom i landet har lokalföreningarna jobbat med regionala krav mot sina landsting. De har ordnat politikerluncher och bjudit in politiker för att bygga nätverk kring frågor om sexualitet och reproduktiva rättigheter. Preventivmedel är en viktig lokal fråga som många lokalföreningar nått ut med.

Turerna var många innan budgeten röstades igenom av riksdagen eftersom Sverigedemokraterna valde att frångå praxis och rösta på Alliansens budget och därmed fälla regeringens alternativ. I den budget som regeringen nu har att förhålla sig till syns inga sexualpolitiska prioriteringar till.

Däremot ska regeringen formulera en nationell SRHR-strategi med riktlinjer för vad arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter ska innebära. Genom den tror Ingrid Frisk på möjligheten att de sexualpolitiska frågorna som RFSU driver kommer att uppmärksammas. Hon tvivlar inte på att det politiska arbetet har betydelse.

– Vi är jätteviktiga för folk.

Lorentz Torart och Caroline Wiklund, Grön Ungdom, vann semifinalen i "snabbisturneringar" i RFSU-tältet mot Liberala ungdomsförbundet.

Foto: Carolina Hemlin/RFSU

SEX ÄR POLITIK

SEX ÄR FOLKHÄLSA

SEX ÄR VÄLFÄRD

VALPLATTFORM – det här ville RFSU

RIKSDAGEN:

- Äldres rätt till sin sexualitet – även inom äldreomsorgen
- Ungdomsmottagningsverksamhet ska vara nationellt reglerad
- Minst 10% av svenska biståndet ska gå till SRHR

EU

- Mänskliga rättigheter ska genomsyra hela EU:s arbete
- SRHR ska vara en tydlig del i EU:s biståndspolitik

LANDSTING

- Assisterad befruktning ska ges icke-diskriminerande och på lika villkor i hela landet och ska inkludera rätten till syskonförsök
- Utvecklad och förbättrad mottagningsverksamhet för unga vuxna 20–25 år
- Kostnadsfria preventivmedel ska erbjudas med en mångfald av metoder och preparat
- Vård och behandling ska ges till de som utsatts för sexualiserat våld

JANUARI

RFSU

- ✓ Ett nytt ramavtal med Sida tecknas.
- ✓ Samarbeten med fyra organisationer i Ghana påbörjas.
- ✓ RFSU deltar i kampanjen **#nuncamás** för att protestera mot att Spanien vill inskränka aborträtten.
- ✓ RFSU Malmö håller seminariet **Sexualitet och psykisk ohälsa**, hundra personer deltar.
- ✓ Magdalena Druid från RFSU Linköping deltar i **Youth Sexual Awareness for Europe**, IPPF:s regionala ungdomsnätverks årsmöte i Bryssel och väljs in som vice ordförande.
- ✓ Kristina Ljungros medverkar i en manifestation mot sexuellt våld och för samtycke arrangerat av Fatta.

OMVÄRLDEN

- ✓ Sveriges första hbt-strategi, för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, träder i kraft.

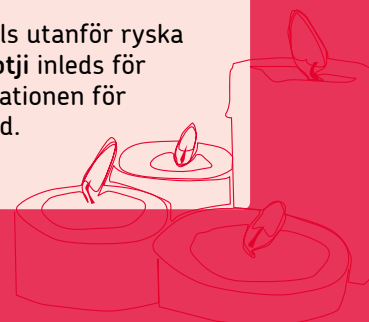
FEBRUARI

RFSU

- ✓ RFSU Göteborg lanserar broschyren **Hiv, sex och lust** på lättare svenska.
- ✓ RFSU Stockholm delar ut **Eldsjälspokalen** till Barnmorskeupproret.
- ✓ RFSU skickar ett öppet brev till Spaniens ambassadör i Sverige om att aborträtten i Spanien är hotad.

OMVÄRLDEN

- ✓ En ljusmanifestation hålls utanför ryska ambassaden när OS i Sotji inleds för att uppmärksamma situationen för hbtq-personer i Ryssland.

MARS

RFSU

- ✓ RFSU Västerås Transammans håller öppen föreläsning om trans.
- ✓ RFSU Stockholm och Barnmorskeupproret formar en kilometerlång kö för säkra förlossningar på svenska BB.
- ✓ Ottar håller samtal om sexualbrott på Kulturhuset i Stockholm.
- ✓ RFSU Halland visar **Go Straight Home** i Halmstad filmstudio för 800 personer.
- ✓ Julia Schalk, sakkunnig i sexualpolitik på RFSU, deltar i ett panelsamtal med Bill Gates på Karolinska Institutet.

OMVÄRLDEN

- ✓ Skottland tillåter samkönade äktenskap.

APRIL

RFSU

- ✓ RFSU håller en föreläsning om filmen **Sex på kartan** på en konferens i Tjeckien.
- ✓ RFSU Växjö medverkar på Doc Lounges visning av filmen **Ukraine is Not a Brothel**.
- ✓ Idji Maciel blir ny programledare för Sexpodden.

OMVÄRLDEN

- ✓ Socialstyrelsen släpper ett kunskapsstöd för vård av personer med könsdysfori.
- ✓ IPCI-konferensen hålls i Stockholm (International Parliamentarians' Conference on the Implementation of the ICPD Programme of Action).

MAJ

RFSU

- ✓ 50 år efter att p-pillret kom till Sverige skriver RFSU Malmö ett väl spritt debattinlägg om hur preventivmedels-subventionerna i Skåne riskerar att bli en klassfråga.
- ✓ RFSU Göteborg ordnar föreläsningar och seminarier på **West Pride**.

OMVÄRLDEN

- ✓ Transpersonen Conchita Wurst vinner **Eurovision Song Contest** och sätter transfrågan på agendan.

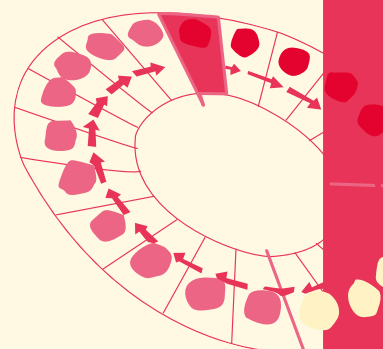
JUNI

RFSU

- ✓ RFSU Värmland arrangerar **Värmland Pride** i Karlstad.
- ✓ Möte i Stockholm för RFSU:s partnerorganisationer med 53 deltagare från hela världen.
- ✓ Maria Andersson och Kristina Ljungros träffar Spaniens ambassadör på grund av oro över hotet mot aborträtten i Spanien.

OMVÄRLDEN

- ✓ Hovrätten friar förövaren i en uppmärksam våldtäktsdom med motiveringen att han trodde att han hade dominanssex. Det väcker liv i sexualbrottsdebatten.

STORT SEXUALPOLITISKT KLIV FRAMÅT

I april debatterades framtidens sexualpolitik av parlamentariker från hela världen under en storkonferens i Stockholm. Ämnet var 20-årsuppföljningen av FN-konferensen i Kairo från 1994.

Foto: Eroupean Parliamentary Forum

Det har gått 20 år sedan FN-konferensen i Kairo (ICPD) då 179 länder kom överens om att kvinnors möjlighet att bestämma över sin sexualitet och reproduktion är avgörande för att bekämpa fattigdomen i världen. Under 2014 har flera uppföljningsmöten hållits för att komma fram till hur de politiska riktlinjerna ska se ut framöver. Parlamentarikermötet i Stockholm var ett av dem. Slutdokumentet därifrån var progressivt och tog upp både abort och sexualundervisning, frågor som kan möta starkt motstånd. Rättigheter för hbtq-personer är dock den mest kontroversiella frågan i internationella sammanhang. Genom att skapa en separat deklaration om diskriminering lyckades man på konferensen även få in skrivningar om rättigheter för hbtq-personer, vilket är en stor framgång.

Julia Schalk är sexualpolitiskt sakkunnig på RFSU och har deltagit vid flera av förhandlingarna under året. Hon menar att det positiva utfallet under konferensen i Stockholm gav ny energi till de progressiva krafter som driver sexualpolitiska frågor i FN. Det är också ett viktigt instrument för parlamentariker på nationell nivå.

– Det var en viktig signal från världens parlamentariker att utveckla ICPD-agendan. För Sverige var det viktigt att visa att en konferens som hålls i Stockholm flyttar fram positionerna.

Julias och RFSU:s roll på konferensen handlade om att vara rådgivare åt riksdagens SRHR-grupp som var värld för konferensen och till Ulrika Karlsson (M) som var ordförande i konferensens drafting committee – och ansvarig för formuleringarna i slutdokumentet.

Det slutgiltiga beslutet om framtidens politiska riktlinjer antogs av generalförsamlingen i New York i september 2014.

En av de politiska nyckelfrågorna framöver menar Julia Schalk är att jobba regionalt med politiska frågor och implementering. Till exempel är vissa länder i Afrika starka motståndare till hbtq-personers rättigheter, medan man i Latinamerika har gjort framsteg i hbtq-frågor de senaste 20 åren. Men bristen på samförstånd gör att de globala politiska dokumenten inte kan erkänna hbtq-rättigheter. Genom regionala politiska överenskommelser är det trots allt möjligt att verka för bättre levnadsförhållanden för människor i de områden där regeringarna kan tänka sig att gå längre och därmed tillgodose sina medborgares rättigheter.

POLITISKA KONFERENSER RFSU DELTAGIT I 2014

CSW: FN:s Kvinnokommission som följer upp Pekingplattformen.

CPD: FN:s befolkningskommission som följer upp Kairokonferensen om befolkning och utveckling (ICPD).

IPCI: Parlamentarikers forum för uppföljning av ICPD.

UNGASS ICPD: Specialsessionen under generalförsamlingen som formellt avslutade ICPD-uppföljningen.

Göran Hägglund (KD), före detta socialminister, Babatunde Osotimehin, chef för FN:s befolkningsfond och Hillevi Engström (M), dåvarande biståndsmister på IPCI-konferensen i april.

Barnvagnsmarschen 2014 överlämnade deklARATION

Kändistätt på Stockholmsmarschen. Jenny Strömstedt, Anastelle Wieslander, Kitty Jutbring, Rebecka Edgren Aldén, Ann Söderlund och Olga Rönnberg.

Foto: Carolina Hemlin/RFSU

Under IPCI-konferensen genomfördes RFSU:s årliga kampanj mot mödradödlighet – Barnvagnsmarschen. Mödradödlighet är en konsekvens av att flickor och kvinnor i världen inte har tillgång till preventivmedel, säkra aborter och mödravård. Varje dag dör därför 800 kvinnor till följd av en graviditet. Genom rätt prioriteringar kan politikererna stoppa det. RFSU:s generalsekreterare Maria Andersson överlämnade en deklARATION till biståndsmminister Hillevi Engström (M) som alla deltagare i Barnvagnsmarschen ställt sig bakom. Delar av deklARATIONEN inkluderades i slutdokumentet som parlamentarikerna på konferensen enades om.

2014 ägde 34 marscher rum på olika platser runt om i landet. Omkring 2 500 personer deltog från Ystad i söder till Kiruna i norr. Barnvagnsmarschen uppmärksammades i tv, radio och tidningar i över hundra inslag. På sociala medier uppmärksammades marschen av kända namn som Jenny Strömstedt, Ann Söderlund, Bianca Kronlöf och Kakan Hermansson – och av biståndsmminister Hillevi Engström (M).

BOLIVIA

Författningsdomstolen beslutade att avkriminalisera abort i fall som handlar om kvinnans hälsa, om hon utsatts för incest eller våld. Kravet på ett godkännande från en domare för att få göra abort togs bort.

En nationell plan för sexualundervisning är på gång.

En kampanj för aborträttigheter och avkriminalisering av abort arrangerades den 28 september.

GEORGIEN

Georgien antog en antidiskrimineringslagstiftning i april 2014. RFSU:s samarbetsorganisation Identoba var pådrivande i arbetet.

RFSU:s samarbetsorganisation HERA XXI tog initiativ till en SRHR-koalition med organisationer från civilsamhället.

RFSU har samarbetsorganisationer i sju länder i fyra världsdelar. 2014 inleddes samarbeten med flera organisationer i västafrikanska Ghana. Men det har hänt mycket inom sexualpolitiken på alla kontinenter.

BANGLADESH

RFSU:s samarbetsorganisation, Bandhu Social Welfare Society, arrangerade Hijra Pride i Bangladesh för att uppmärksamma årsdagen av införandet av ett tredje kön.

Prideparader och möten arrangerades i sju städer.

Utbildningsministeriet tog beslut om att finansiera utveckling av sexualundervisning i skolan.

KAMBODJA

Landets första hbt-organisation registrerades.

Sexualundervisning började implementeras i skolplanen. RFSU:s samarbetsorganisation RHAC har varit med och tagit fram de nya kursplanerna.

GHANA

RFSU påbörjade ett samarbete med fyra organisationer i Ghana. Stödet handlar om att öka tillgången till sexualundervisning och rättigheter för hbt-personer.

KENYA

RFSU inledde en dialog om samarbete med ett hbt-nätverk i västra Kenya. Under 2015 kommer RFSU att stödja deras arbete med att bygga upp en organisation som stödjer hbt-personer i regionen.

Organisationen Femnet har under året inlett samarbeten med kulturella och religiösa ledare för att tillsammans stärka kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter. Ett särskilt fokus ligger på att stoppa könsstympning.

TANZANIA

Riktlinjer har färdigställts för hur erfarenheter från TMEP-projektet -Tanzanian Men as Equal Partners - ska kunna användas i kliniskt arbete med sexuell hälsa och i utbildning av vårdpersonal.

50 journalister utbildades i SRHR och skapade ett nätverk som träffas regelbundet och diskuterar SRHR och genusfrågor. Det har genererat mer än 60 artiklar och runt 30 radioinslag.

Hela världen möttes i Stockholm

Det spelar ingen roll på vilken kontinent kampen för sexuella rättigheter förs. Motståndet handlar om samma sak. Att mötas och skapa allianser över gränserna är därför en nyckel i arbetet för förändring.

I början av juni flög 53 representanter från 26 organisationer i åtta länder in för att under en vecka i Stockholm utbyta erfarenheter och kunskap om sitt arbete med bland annat hbt-frågor, abort, sexualundervisning, preventivmedel och hiv. Anastasia Lundqvist är handläggare på RFSU:s internationella enhet och en av dem som ansvarade för mötet.

– Det är bra att samla alla som jobbar mot samma mål med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, oavsett om deras organisationer är olika stora och har olika kapacitet. Ett möte av den här storleken är dyrt och kräver noggrann planering. I ett halvår har tre personer på förbundskansliet jobbat halvtid med förberedelserna för att få allt att klaffa.

– Vi tror på partnerskap och är en givare som vill ha en bra dialog. Det finns ju en skillnad mellan oss och samarbetsorganisationerna eftersom vi har pengarna, men vi vill få fram en jämlikhet mellan dem och oss, säger Anastasia Lundqvist.

Efter presentationer av RFSU:s arbete med kommunikation i sociala medier, RFSU AB, Barnvagnsmarschen och Sexpodden samt ett studiebesök på Sidas kontor ägnade mötesdeltagarna en hel fredag åt att berätta för varandra om delar av sitt arbete som varit särskilt framgångsrikt. Enligt utvärderingen uppskattades den programpunkten helt klart mest av veckans alla aktiviteter. Trots att förutsättningarna i deltagarnas respektive hemländer på alla jordens kontinenter är olika, så visade sig deras erfarenheter vara väldigt lika.

– De kämpar för samma idé och möter ungefär samma motstånd. Argumenten mot rätten till sexuell hälsa handlar om religion och tradition. De fick ta del av varandras tips och det var väldigt berikande, även om de jobbar i väldigt olika kontexter, säger Anastasia Lundqvist.

Översta bilden: Ms Shamima Akther Chowdhury, BAPSA, Bangladesh, Dr Syeda Shakira Reza Nova, RHSTEP, Bangladesh

Nedre bilden: Mr Kennedy Otina, Femnet, Kenya, Ms Teresa Lanza, CDD, Bolivia

SÅ JOBBAR ORGANISATIONERNA

Anna Rekhviasvili, Identoba

HBT-PERSONER I GEORGIEN BEHÖVER TRYGGA RUM

Identoba är den största hbt-organisationen i Georgien. Målet med deras arbete är att hbt-personers rättigheter tillgodoses och att de inkluderas i samhället. När Identoba startade 2010 saknades möjligheten till social, psykologisk och juridisk hjälp för hbt-personer i landet. Det fanns inga förebilder och ingen som replikerade på hbt-fientligt medieinnehåll.

En annan viktig fråga är bristen på säkra platser för hbt-personer där de inte ifrågasätts och deras identitet kan utvecklas. Genom sitt arbete har Identoba lyckats skapa förändring. Idag finns tre hbt-psykologer och Identoba utbildar nyckelgrupper som läkare och psykologer i hbt-frågor.

– Som organisation har Identoba utvecklats enormt. Målet med den här perioden är att utvidga organisationen till regionerna där stigma och rädsla att bli avslöjad som hbtq-person är ännu större och även livshotande. Identoba fortsätter att stärka allianser med andra organisationer, särskilt de som jobbar med mänskliga rättigheter för att påverka politiken, säger Anastasia Lundqvist, internationell handläggare på RFSU.

SAGT OM KONFERENSEN

“Den här typen av möte gör RFSU rätt unika jämfört med många andra partners.”

“Mötet med riksdagsledamöterna var värdefullt eftersom det är de som genom Sida stödjer SRHR.”

“Jag var så imponerad av diskussionerna och organisationens vilja att bjuda in sina kollegor från andra delar av världen för att dela erfarenheter.”

“Jättebra att vi fick en del tid med riksdagsledamöterna, men det var inte tillräckligt med tid för djupare diskussioner.”

John Stephen Agbenyo är executive director, för Savana Signatures

DIGITAL SEXUALUNDERVISNING I GHANA

2014 inledde RFSU ett samarbete med organisationen Savana Signatures i Tamale i norra Ghana. De jobbar med kommunikation och internetbaserade lösningar för att stärka unga människors möjlighet att ta sig ur fattigdom. Under konferensen berättade John Stephen och Abdul Rashid Imoro om deras arbete med ett datorbaserat sexualundervisningsprogram som riktar sig till skolelever i klass sju till nio. Deras arbete handlar om att förankra metoden. Med tillåtelse från Ghana Education Service, motsvarande Skolverket, kan arbetet påbörjas i de skolor som de utsett gemensamt. Tillsammans med skolornas rektorer väljer de ut vilka lärare som ska utbildas och ansvara för programmet på sin skola. Utbildningen handlar om till exempel kroppsliga förändringar, sexualitet, kärlek och prevention. Savana Signatures jobbar även för att få stöd för programmet från samhället och från föräldrar. Lina Granlund är ansvarig för RFSU:s samarbete med organisationen. Hon beskriver metoden som innovativ och ett nytt sätt att jobba med sexualundervisning på.

– De jobbar utifrån en förstudie av kunskapsnivån i området. Den visade på låg kunskap och felaktiga uppfattningar om kroppen och sexualitet. När den treåriga programperioden är slut görs en utvärdering av hur mycket kunskapen ökat genom Savana Signatures arbete.

Fotboll, fashion och fritidsgård

2014 var året då sexualupplysningen dök upp på helt nya ställen – på 88 fritidsgårdar, hos AIK Fotboll och i klädkedjan Weekdays butiker i hela Europa.

RFSU ska vara en modern sexualupplysare i hela landet. Det stod klart på kongressen 2013 då styrdokumentet Vision 2020 som ska genomsyra hela organisationens arbete antogs. Ett resultat är projektet När ska vi snacka sex och relationer? RFSU har det senaste året gett flera svar på frågan: i omklädningsrummet, vid pingisbordet, i provhytten, vid avbytarbänken, i kassakön eller under en lugn stund med fritidsledaren i soffan en tisdagskväll.

– När man ska prata sex och relationer med unga är det viktigt att man är intresserad av unga och bryr sig om dem. Det visar ungdomsledarna att de är. Det är halva jobbet, sedan kan man lära sig det där med sex. De är en oerhörd resurs för RFSU, säger Pelle Ullholm, sexualupplysare.

De tre nya arenor som RFSU bedrivit sexualupplysning på under 2014 är alltså fritidsgårdar, i klädkedjan Weekdays butiker och inom AIK Fotboll. Alla projekt har visat goda resultat. 16 Weekdayanställda från sex länder kom i september till Stockholm för att utbildas i sexualupplysning och RFSU:s arbete i världen. Syftet var att ge dem kunskapen de behöver för att kunna svara på kundernas frågor om företagets kampanj ihop med RFSU som handlade om att använda kondom, skapa en mer positiv attityd till kondomanvändning och RFSU:s arbete med tillgången till preventivmedel internationellt.

– Vi kom på idén om veckodagskondomer. Weekday liknar oss och både vi och de riktar sig till målgruppen unga vuxna. De köpte idén direkt, säger Krister Nyman, insamlingsansvarig och ansvarig för strategiska samarbeten på RFSU.

Projektet Fotboll för alla initierades av AIK och handlar om att påverka normer inom fotbollen. Bland annat om hur tränare kan motverka sexism, rasism och homo- och transfobi. Arbetet bygger på en handledning som är konstruerad för att passa sportvärlden. Rubrikerna lyder till exempel “bygg laget genom att bygga jaget” och i de flesta avsnitten återkommer påminnel-

sen om att arbeta med “medvetna mikrohandlingar”. Idrottsvärlden är full av mönster som upprepas. Frågor som hur kan en inkluderande samling se ut, vilka ord kan ledare använda för att uttrycka styrka respektive svaghet utan att koppla det till personens kön, hur ser ledare olikheter i gruppen som något positivt och en tillgång, kan synliggöra mönstren.

– Jag har mött flera tränare som sagt otroligt kloka saker. De tycker att det är viktigt att jobba med de här frågorna parallellt med fotbollen. De ser att de behöver vara mer öppna för att fler ska trivas, säger Pelle Ullholm.

Produktionsbolaget Amphi som jobbar med normkritiskt utbildningsmaterialet har tagit fram filmerna och handledningen Fotboll för alla.

Fritidsgården är en plats dit unga själva väljer att gå. Där finns tid och möjlighet till annat lärande än det som ryms i skolämnen.

– Vi pratade om att fånga frågan i luften men även om att vara förberedd när frågan ställs, att fundera över hur jag bemöter frågor om relationer och sexualitet, men det handlade också om att tänka över sitt förhållnings-sätt. Är vi en fritidsgård där alla känner sig trygga och välkomna? säger Jessica Hansson som är projektledare.

Initiativet till projektet togs av en fritidsledare i Uppsala som tyckte att fritidsledare behöver utbildning i sex och samlevnad. RFSU skapade ett pilotprojekt och baserat på erfarenheter från det utformades När ska vi snacka sex och relationer? I utvecklingen av metodmaterialet har RFSU Stockholm varit en stor del i arbetet.

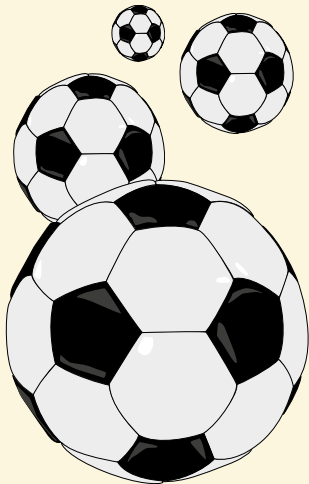
Målet var att utbilda 60 fritidsledare men slutresultatet landade på 88 stycken, alltså långt över målsättningen. Jessica Hansson förklarar framgången så här.

– Vi riktade ett förmånligt erbjudande till kommuner som många nappade på. Och i vissa kommuner fanns fler gårdar än vi förväntat oss.

FAKTA PROJEKT

FOTBOLL FÖR ALLA

KLUBBAR SOM JOBBAR MED MATERIALET

AIK Fotboll, AIK Ishockey, Sollentuna FK, Nyköpings BIS.

MATERIALET HAR PRESENTERATS FÖR

AIK, Sollentuna FK, Umeå FC, Umedalens IK, SISU Idrottsutbildarna, EFD:s Elittränarkonferens, Föreningsutvecklarkonferens med SvFF, Distriktsförbundskonferenser med SvFF, ett nationellt tränarsymposium i Skövde, tränarsymposium i Örebro läns Fotbollförbund, Föreningen svensk elitfotboll, Konferens om våld, maskuliniteter och idrott arrangerad av länsstyrelserna på Gotland och i Västra Götaland.

UTMÄRKELSER

Stockholmsalliansens pris för arbete med positiv supporterkultur
RFSU Stockholms pris "Eldsjälspokalen".

ANDRA OMNÄMNANDEN

I slutredovisningen, från den nationella samordnaren för en positiv supporterkultur och mot våld och annan brottslighet i anslutning till idrottsevenemang, finns AIK och Fotboll för alla med som ett gott exempel på hur klubbarna kan jobba.

Minst **14 medieomnämningar**.

Det övergripande syftet är att genom samarbetet med klädkedjan Weekday bidra till en mer positiv attityd till kondomanvändning i länder där Weekday har butiker, samt en ökad tillgång till kondomer i dessa länder. Överskottet från Weekdays kampanjförsäljning går till RFSU:s arbete med att öka tillgången till preventivmedel internationellt. Kampanjen ska vara en ny arena för engagemang och mottas positivt av media och av allmänheten.

Butikerna i Sverige har 46 000 besökare i veckan.

KAMPANJAKTIVITETER

Kondomförsäljning i klädbutikerna, en viral kampanjfilm, skyltning i fönstren i alla butiker, försäljning av t-shirts och tygpåse med kampanjtryck. Kampanjens budskap spreds i digitala och sociala medier och tre mediasamarbeten skapades: Nöjesguiden (Sverige), Elle (Tyskland) och Dazed Magazine (Storbritannien).

RESULTAT

Minst en person från varje butik som deltog i kampanjen har utbildats.

60 000 Weekdaykondomer har producerats och säljs fortfarande.

Försäljning av kondomer har hittills gett **50 000 kronor** till RFSU

Försäljningen av t-shirt och påse har gett **30 000 kronor** till RFSU.

Kampanjfilmen har visats **150 000 gånger**.

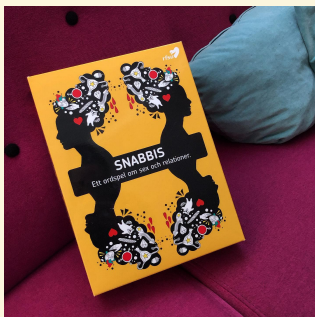
Medieinnehållet har varit mycket positivt och förmedlat kampanjens budskap.

Personal och kunder har varit mycket positiva till samarbetet och kampanjen.

FASHION

FRITIDSGÅRD

Fritidsgårdsprojektet När ska vi snacka sex och relationer? riktar sig till 13-16-åringar på fritidsgårdar. Fritidsgården är en plats dit många unga med sämre ekonomiska och sociala förutsättningar går.

RESULTAT

Ett övergripande mål är att unga ska uppfatta fritidsledarna som öppna och mer pålästa och därmed fritidsgården som en tryggare plats.

MÅL: Minst **60** fritidsledare ska utbildas. → **RESULTAT: 88.**

MÅL: Minst **16 RFSU-fritidsledarinformatörer** ska utbildas. → **RESULTAT: 20.**

MÅL: Utbildade fritidsledare på **6-8 orter**. → **RESULTAT:** Flera orter i **sex kommuner**; Sundbyberg, Umeå, Linköping, Nora, Köping och Region Gotland. **22 fritidsgårdar** har en utbildad personalgrupp och tillgång till ett metodmaterial.

MÅL: **3-5 återbesök**. → **RESULTAT:** Majoriteten har haft **tre återbesök**. Vissa har organiserat om och senarelagt återträffarna. Till exempel i Nora gjordes återträffen om till en gemensam träff om sexuell hälsa med fritidsledare, skola och RFSU Örebro.

MÅL: Nå **1 000-1 500 ungdomar**. → **RESULTAT:** Uppskattningsvis minst **1 000 ungdomar**.

RFSU sprider kunskap – ett urval

UPPLYSNING

EGNA KURSER

Samtal om sexualitet i socialt arbete, 25 personer deltog.

Unga, sexualitet och gränser, 25 personer deltog.

FÖRELÄSNINGAR

Metoder att prata sexualitet för anställda inom Statens Institutionsstyrelse (SiS).

Primärvården på sängkanten. Gammal eller sjuk men ändå liggpig – vilket stöd får man då? Dagens Medicins primärvårdsdag.

Sex, normer och bemötande för sjuksköterskestudenter på Linköpings universitet.

Om ungas sexualitet för läkarstudenter, Karolinska Institutet.

Tonårsskillar, maskulinitet och sexualitet, Region Gotland.

Unga, maskulinitet och våld – när gråzoner svartnar, Hässleholm.

Sex och vuxna, på konferensen Society for Scientific Study of Sexuality i Omaha, Nebraska.

MEDIA

G-punkten i SR P3 och TV4 Nyhetsmorgon.

Om äldre och sex i P1 Morgon, P4 Göteborg och Psoriasisförbundets tidning.

Om "första gången" i Aftonbladet Wendela.

Frågespalt om barns sexualitet i Vi föräldrar.

Pelle Ullholm, sexualupplysare, är sexexpert varje tisdagmorgon i Aftonbladet TV.

UNDERVISNING

FÖRELÄSNINGAR

Föreläsningen Sexuallsyn på konferensen Sex och samlevnad – en pusselbit i ämnesundervisningen som anordnades av bland andra Skolverket hölls på tio orter. 1 100 personer deltog.

Föreläsning om Sex på kartan hölls på konferensen Educating Young People about Sex i tjeckiska Brno i april.

Miniseminarier om sexualundervisning i skolan för parlamentariker på ICPD/IPCI-konferens i april.

Fortbildning för lärare på Bräcke gymnasium i augusti. 20 lärare deltog.

PANELSAMTAL

Deltog i panelsamtal på Malmö stads skolutvecklingsprojekt SåSants avslutningskonferens om Framtidens undervisning i sexualitet, jämställdhet och likabehandling, i maj.

Deltog i panelsamtal om Framtidens sexualundervisning på teatern Unga Klara, anordnat av Lätläst-förlaget i september.

UTBILDNINGAR

RFSU:s skolinformatörer har utbildats i Sexualundervisning på lättare svenska om sexualitet och rättigheter för elever som håller på att lära sig svenska.

MATERIAL

Sexualundervisningsfilmen Sex på kartan har textats på tio olika språk.

Sex på kartan har dubbats till norska, på initiativ av RFSU Norge.

Materialet Lika för alla handlar om att stärka likvärdigheten i skolans sex- och samlevnadsundervisning och har getts ut tillsammans med Lunds kommun.

Medverkade i Unga feministers handbok för sexualundervisning.

Var med och tog fram Medierådets lärmaterial Jag <3 internet. Dina rättigheter och skyldigheter online.

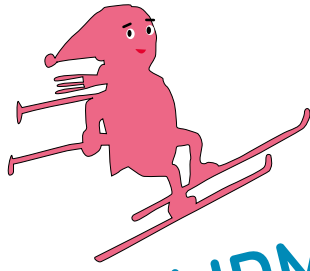
MEDIA

Svarar på tusen modiga frågor i radioprogrammet Junior för 10-13-åringar.

Intervju i tidningen Skolledaren om Likvärdig undervisning rektors ansvar.

Intervju om svensk sexualundervisning för ryska ungdomswebbsidan The Village.

UPPÅT FÖR GLIDMEDELSFÖRSÄLJNINGEN

När RFSU AB summerar 2014 står det klart att försäljningen av glidmedel ökar medan kondomförsäljningen stannar på samma nivå som tidigare.

På den svenska marknaden gick försäljningen av glidmedel upp med sju procent. Och då är inte internetförsäljningen inräknad eftersom den inte dokumenteras på samma sätt. Men många väljer idag att klicka hem sina produkter istället för att handla i butiker. Därmed kan man dra slutsatsen att försäljningsuppgången är ännu större.

– Vattenbaserade glidmedel är vanligast. Natural glide är överlägsen på marknaden. Men allra mest ökar segmentet special effect och RFSU 3in1 Caring Massage Glide. Vi tror anledningen är att den är en kombinationsprodukt, massagegel och glidmedel i ett. Den är lätt att föreslå för sin partner, säger Anette Otterbeck, Nordic & European Brand Manager.

Den senaste konsumentundersökningen har gett RFSU AB ny kunskap. 30 procent av respondenterna över 18 år har använt glidmedel det senaste året. Av dem uppger 79 procent att produkten fungerar både som en problemlösare och en upplevelseprodukt. Anette Otterbeck ser nya försäljningsmöjligheter.

– Vi tror att det finns en stor potential i att börja prata mer om glidmedel som ett enkelt sätt att förhöja njutningen.

Glidmedelsanvändarna består av hälften män och hälften kvinnor. Vanligast är det att personer mellan 18 och 25 år använder glidmedel. Bland personer över 60 år är användningen betydligt mindre. En förklaring till resultatet kan vara att undersökningen innehöll få respondenter i den åldersgruppen.

Medan yngre ser användningen mer som “ett lustfyllt lilla extra” har den äldre gruppen ett större behov av glidmedel som problemlösare. Äldre uppger att egenskaperna “mild” och “skonsam” är viktiga anledningar till att de väljer produkten.

Men det är inte bara glidmedelsförsäljningen som visat positiva siffror. Hela bolaget gjorde ett bra resultat på hela den nordiska marknaden. Katarina Knutz, vd för RFSU AB, ser positivt på framtiden.

– Vi ser med tillförsikt fram emot en fortsatt positiv utveckling av försäljningen även under 2015 eftersom våra produkter uppskattas och väljs av konsumenterna i hela Norden.

TEMA ABORT

"Manifestation i Madrid för kvinnors rätt att bestämma", Foto: Reporteros Tercerainformacion [Flickr]

I småländska landsting, i Europarådet och på flera håll i världen har abortfrågan varit på tapeten 2014. Och RFSU har varit med. I Latinamerika har vi organiserat oss ihop med organisationer som jobbar för rätten till abort. I Sverige har vi uppmärksammat att abortlagstiftningen fyllt 40 år. Och när kvinnors rätt till sin egen kropp har hotats har vi sagt ifrån.

Aborträttsnätverket – bevis på lyckad aktivism

Hårt arbete, kunskap och gemenskap ligger bakom framgångarna för RFSU:s aborträttsnätverk. Inför abortlagstiftningens 40-årsdag jobbade de in frågan på agendan.

**KAMPANJEN
#abort40
GENOMSLAG**

- Som gästpostare på Instagramkontot @kvinnohat nåddes 20 000 följare. Det gav även RFSU:s Instagram 200 nya följare.
- Instagrambilder från #abort40 fick 1 300 likes.
- På Twitter användes #abort40 40 300 gånger.
- Anonyma abortberättelser på rfsu.se hade 2 400 unika läsare.
- Förfrågningar om att föreläsa kom från allt från en tjejjour i Västerås till en juridikförening i Örebro och Stadsbiblioteket i Göteborg.
- 15 nya personer har anslutit till aborträttsnätverket.
- Politiker, ministrar, sjukvårdspersonal, feminister, konstnärer och aktivister har engagerat sig i kampanjen.

– Med historien i ryggen känner vi oss stärkta och tittar framåt. Vi är stolta över den svenska aborträtten men också över arbetsinsatsen från ideella och anställda och andra engagerade som korrläst, twittat och gjort massor utan att ens vara en del av kampanjen, summerar Emilie Weiderud, projektledare för kampanjen #abort40 och politiskt sakkunnig på förbundskansliet.

Tillsammans med några andra eldsjälar i RFSU Stockholm startade hon aborträttsnätverket 2013. Syftet var bland annat att bli bättre på att prata om aborträtt. Genom kampanjen #abort40 som initierades av nätverket och genomfördes med stöd från förbundskansliet blev det verklighet.

– Vi har gjort en folkbildningskampanj och det finns en plats på hemsidan dit folk kan fortsätta vända sig för information om aborthistorien. Kampanjen har snappats upp av flera beslutsfattare, bland andra Birgitta Ohlsson (FP) som har retweetat jättemycket, säger Emilie Weiderud.

Nätverksformen är relativt ny för RFSU som organisation. För aborträttsnätverket har strukturen utkristalliserats längs vägen. De har dels samarbetat med förbundskansliet och dels fungerat som en påverkansgrupp som fört fram nya idéer och perspektiv. En fråga har varit att verka för att bli mer inkluderande.

– Vi ritat kartan medan vi går, sammanfattar Emilie Weiderud.

ATTENTAT MOT ABORTRÄTT OCH JOURNALISTIK

I samarbete med Ottar arrangerade RFSU:s ideella aborträttsnätverk en abortfilmfestival den 7 december. Under visningen av filmen Vessel som 27 personer deltog i utsattes festivalen för en attack. Tre maskerade personer tog sin i lokalen och kastade in en rökgranat. Händelsen debatterades av Ottars chefredaktörer och många medier rapporterade. I solidaritet med Ottar och RFSU visades filmen Vessel på Göteborgs filmfestival och av S-kvinnor i riksdagen.

“Kampen för rätten till abort måste fortsätta”, debattartikel av Carolina Hemlin och Anna Dahlqvist, Expressen 10 december.

(<http://www.expressen.se/kultur/toppnyheter-/kampen-for-ratten-till-abort-maste-fortsatta/>)

Filmen Vessel visades på Göteborgs filmfestival och i riksdagen.

Anna Dahlqvist, chefredaktör Ottar, intervjuas i tidningen Journalisten om attentatet.

Brännande frågor i abortpolitiken

Rättsliga processer om samvetsklausuler är resultatet av ett välorganiserat abortmotstånd. Men motståndarna är få och förutom RFSU har en lång rad organisationer under året visat sitt stöd för den svenska aborträtten.

Just nu ligger ett ärende om att den svenska vården behöver införa samvetsklausuler på bordet hos Europarådets sociala kommitté. Under året har även fallet med barnmorskan Ellinor Grimmark som inte fick anställning som barnmorska eftersom hon inte ville jobba med abort briserat. Hennes fall drivs av organiserade abortmotståndarorganisationer som vill trycka på behovet av samvetsklausuler i vården – alltså att vårdpersonal av religiösa eller etiska skäl ska kunna befrias från vissa arbetsuppgifter.

I **landstingen** i Jönköpings och Kronobergs län har Kristdemokraterna motionerat om behovet av att införa samvetsklausuler i personalpolicyn. Men det röstades ned. Ingrid Frisk är sexualpolitiskt sakkunnig på RFSU och menar att även professionen varit tydlig i frågan.

– De har tagit ställning och visat att samvetsklausuler i vården vill man inte ha. Det gäller Barnmorskeförbundet, Svensk sjuksköterskeförening, Vårdförbundet, Svenska läkareförbundet och Läkaresällskapets etiska delegation.

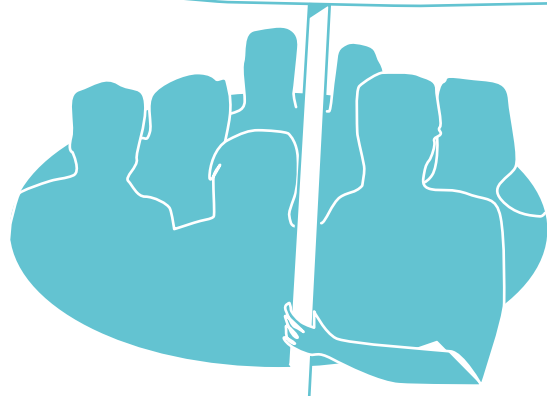
Hur har RFSU förbättrat arbetet för rätten till abort?

– Aborträttsnätverket har tagit initiativ till att uppmärksamma att lagstiftningen funnits i 40 år genom #abort40. Vi har haft en kunskapsdag för medlemmar om abort ur ett idéhistoriskt och ett politiskt perspektiv, sakkunskap och argumentationsteknik. Eftersom många vänder sig till oss med faktafrågor kring abort har vi tagit fram ett kunskapsmaterial som nu ligger på hemsidan. Jag har uppfattat mottagandet väldigt positivt. Vi har också skrivit ett stort antal debattartiklar, själva eller med andra organisationer som delar vår uppfattning om abort och samvetsklausuler. Det finns stor okunskap och många myter som vi behöver bemöta.

Ingrid Frisk poängterar även betydelsen av de nationalistiska och högerextrema partiernas framfart.

– De är tydliga med att de är emot kvinnors rätt till abort. Det tänker jag är ett första steg i att vara emot SRHR-frågor. Än så länge angriper de inte rätten till preventivmedel, men hbtq-frågorna är de emot. Jag tror att vi kommer att se mer av det i Europa och i Sverige. Därför är opinionsbildning viktigt. Vi har bland annat haft ett seminarium om nationalism och abort på MR-dagarna.

**FRI ABORT
KVINNORS RÄTT
ATT SJÄLVA
BESTÄMMA!**

ABORTINITIATIVET I LATINAMERIKA

Maria Consuelo Mejia Piñeros, CDD (Católicas por el Derecho a Decidir), Mexiko och Iván Prudencio, RFSU.

Flyer om peruanska organisationen Inppares mottagning där man kan göra abort.

Latinamerika är den region i världen där flest länder förbjuder abort. I fem länder råder totalförbud, bland andra Dominiska republiken. På andra håll är utvecklingen mer positiv. Sedan 2012 tillåter Uruguay abort fram till graviditetens vecka tolv. I augusti hölls ett uppstartsmöte för det så kallade abortinitiativet i Perus huvustad Lima. Syftet är att stärka organisationer som jobbar för rätten till abort. Antingen genom att verka för en förändrad lagstiftning eller att de lagar som finns implementeras. Samarbetet ger organisationerna möjlighet till stöttning och att lära av varandra.

RFSU är huvudfinansier och fungerar även som ett bollplank och partner till organisationerna som ingår i projektet.

En punkt på uppstartsmötet var hur kommunikation kan användas i påverkanssyfte. Att påverka den allmänna opinionen som i sin tur påverkar beslutsfattare är en väg att gå i arbetet med förändring. Ett exempel på det är RFSU:s Barnvagnsmarsch som personal från föbundsansliet fanns på plats och berättade om.

FAKTA

- RFSU stöder projektet under en treårsperiod.
- Deltagande länder är Argentina, Bolivia, Colombia, Dominikanska republiken, Mexiko och Uruguay.
- Tolv organisationer deltar.

Operation kopparspiral förändrar preventivmedelsrådgivningen

Majoriteten av patienterna som kommer till RFSU-kliniken och behöver ett akut preventivmedel väljer nu att sätta in en kopparspiral. Sedan september 2013 har 52 personer valt metoden.

Niklas Envall, barnmorska, RFSU-kliniken

Det är ett resultat av projektet Operation kopparspiral som innebär att klinikens barnmorskor informerar om möjligheten att använda kopparspiral istället för akut p-piller som akut preventivmetod.

Fram till i våras var inte preventivmedlet kopparspiral ett av förstahandsalternativen för dem som inte fött barn. Men i april ändrade Läkemedelsverket rekommendationerna. För Niklas Envall som är barnmorska på RFSU-kliniken och ansvarig för Operation kopparspiral var beskedet positivt.

– Jag hörde på radion när jag cyklade till jobbet att rekommendationerna ändrats. Då kände jag bara yes!

De senaste åren har allt fler efterfrågat hormonfria preventivmedel. Idag finns tre typer av akut preventivmedel, där kopparspiral – som är hormonfri – är den säkraste. Trots det har den alltså inte rekommenderats tidigare. Förutom effektiviteten mot att förhindra en graviditet efter oskyddat samlag, så skyddar kopparspiralen mot graviditet i upp till fem år. Utifrån den kunskapen skapade RFSU-kliniken Operation kopparspiral.

För att sprida kunskapen har metoden presenterats för flera aktörer. Bland andra Svensk förening för obstetrik och gynekologi, ungdomsmottagningskonferensen 2014 och European Society for Contraception and Reproductive Rights, ESC, i Lissabon som hölls våren 2014.

– Reaktionerna har varit mestadels positiva. Vissa barnmorskor på ungdomsmottagningar är tveksamma till att sätta in spiral på tjejer som är 14 eller 15 år och just haft sitt första samlag, eftersom de är ovana vid det. Men det viktiga är att de ställer frågan, så att tjejen själv får välja och att barnmorskan inte gör det åt dem, säger Niklas Envall.

Nästa steg är en klinisk studie. Ansökan om att vetenskapligt studera Operation kopparspiral har godkänts och resultatet väntas hösten 2015. Syftet med studien är att visa att de som sätter in en kopparspiral som akutmetod i högre utsträckning har ett skydd mot graviditet tre och sex månader senare, vilket inte alltid är fallet med dem som tar ett akut p-piller.

– Det vanliga är att de får ta nya akut p-piller eller hamnar på abortmottagningen. Vi vill visa att kopparspiral är en effektiv preventivmetod både på kort och lång sikt, säger Niklas Envall.

RFSU-kliniken jobbar med sexualmedicin, smittspårning och behandling av sexuella problem. Kunskapen från den kliniska verksamheten används i förbundets arbete med upplysning, politisk påverkan och produktutveckling i RFSU AB.

PATIENTERNA

9 500 patienter, **60%** kvinnor, **40%** män.

33% hade annan etnisk bakgrund än svensk.

Medelålder 29 år

(kvinnor 27 år och män 31 år).

235 patienter var **50 år och äldre**.

Den äldsta patienten var **81 år**.

Den yngsta patienten var **14 år**.

41% besökte RFSU-kliniken för första gången.

BESÖKSSTATISTIK

15 650 patientbesök
(2000 fler än 2013).

84% besökte en barnmorska

9% besökte en terapeut

7% besökte en läkare

1 666 smittspårningsuppdrag
genomfördes (327 fler än 2013).

2 800 personer fick telefonrådgivning
hos barnmorska.

900 personer fick telefonrådgivning
hos psykoterapeut.

80 timmar telefonrådgivning
reserverades för målgruppen **50+**.

BESÖKSORSAKER

**STI-provtagning och frågor
om sexuellt överförbara sjukdomar.**

Preventivmedelsrådgivning.

Dagen-efter-piller/kopparspiral.

Graviditetstest.

Frågor om kroppen och sexualiteten.

Erektionsproblem/funktionsstörningar.

Smärta vid samlag.

Bristande lust.

Sexuellt våld, offer, anhöriga till offer och förövare.

Sexuell tvångsmässighet.

**Rädsla för att inte kunna kontrollera sina
sexuella impulser.**

Rädsla för egna fantasier.

Sexuella identitetsfrågor.

FAKTA KOPPARSPIRAL

Hur går insättningen till?

– En barnmorska gör först en gynundersökning och man tar för säkerhets skull ett test för könssjukdomar. Därefter sätter barnmorskan in spiralen när patienten ligger i gynstolen.

Gör det ont att sätta in den?

– Det är väldigt individuellt hur det känns. Vi erbjuder smärtstillande innan insättning. I en studie graderade tjejer som fått spiral insatt sin smärta som en trea på en tiogradig skala.

Innehåller kopparspiralen några hormoner?

– Nej, det är ett helt hormonfritt preventivmedel.

Finns det ändå några bieffekter?

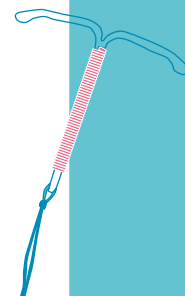
– Du kan få något större mensblödningar.

Känner jag av den när den är på plats?

– Nej, de flesta känner inte av den alls.

Kommer min partner att känna spiralen?

– Nej, det är sällan som ens partner känner av den. Ibland kan trådarna kännas och man kan då komma och få trådarna förkortade.

STI-PROVTAGNING

Infektion	Antal prov	Antal positiva
Klamydia	7 356	660
Gonorré	7 109	26
Hiv	3 935	1
Syfilis	1 229	2
Mycoplasma genitalium	2 161	198
Hepatit B	1 229	1

PREVENTIVMEDEL

Allt fler efterfrågar hormonfria preventivmedel.

19 000 kondomer delades ut.

4 880 p-pillerrecept skrevs ut
(1 524 fler än 2013).

788 kvinnor fick p-ring.

245 kvinnor fick kopparspiral.

93 kvinnor fick hormonspiral.

72 kvinnor fick hormonstav inopererad.

57 kvinnor fick pessar utprovat.

30 kvinnor fick p-plåster.

11 kvinnor fick p-spruta.

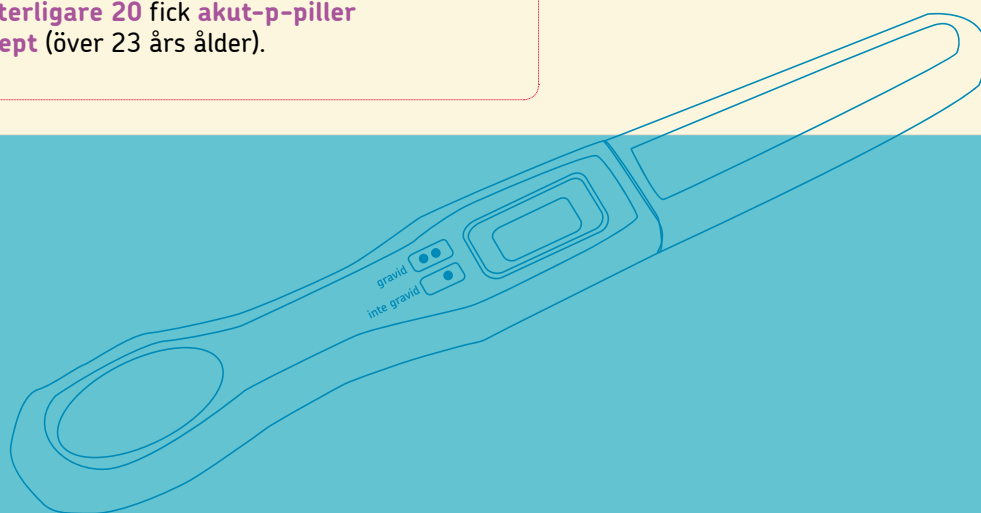
85 kvinnor fick akut-p-piller
på mottagningen (upp till 23 års ålder)
och ytterligare 20 fick akut-p-piller
på recept (över 23 års ålder).

SMITTSPÅRNING

660 klamydiasmittade med i genomsnitt
2,5 uppgivna sexuella kontakter
under de senaste 12 månaderna genererade
1 666 smittspårningsuppdrag.

GRAVIDITETSTESTER

640 graviditetstest togs.

Undersökningsbrits lika viktig som gynstol

“För att bli en mottagning för alla måste vi öka vår kompetens”. Det konstaterade RFSU-kliniken som nu gjort slag i saken. 2014 utbildades personalen i andrologi för att kunna ta hand om mäns sexuella problem.

Foto: Nadja Hallström

Åsa Enervik, barnmorska, RFSU-kliniken

Män söker hjälp för att de känner bristande lust, erektionssvårigheter och för att de upplever att de får utlösning antingen för tidigt eller för sent. Åsa Enervik är barnmorska på RFSU-kliniken och träffar män som söker hjälp. Men RFSU-kliniken är en av få mottagningar dit män kan vända sig. Bristen på mottagningar för män tror hon är en av anledningarna till att män tidigare inte sökt hjälp för sina sexuella problem. En annan anledning är att acceptansen för funderingar kring manlighet och “den kapabla mannen” har ökat.

– Det är oerhört positivt att man nu sätter ord på till exempel bristande sexlust, säger Åsa Enervik.

Idag finns medicinska specialistkliner för män med sexuella problem, som Centrum för andrologi och sexualmedicin på Karolinska sjukhuset i Stockholm och urologiska kliniker. Men steget innan saknas. Här kommer RFSU-klinikens arbete in.

– En vanlig genital undersökning ska erbjudas män på precis samma sätt som kvinnor. Det har inte gjorts tidigare. Varken barnmorskor eller läkare utbildas i att göra det.

Även om män alltid är välkomna till RFSU-kliniken så finns en särskild mottagning vid två tillfällen i veckan.

Blir männen hjälpta?

– Det är ett utforskande. Vi jobbar i team, barnmorska, läkare och terapeut. Vid ett typiskt fall av problem med för tidig utlösning kan man arbeta med start-stopptechnik, mindfulnessövningar, bäckenbottnövningar och samtalskontakt. Oftast kommer patienten till medicinsk personal först. Efter ett tag ställs frågan om samtalskontakt, då brukar de vilja boka en tid hos psykoterapeuten.

Ett positivt resultat som Åsa Enervik sett är att flera ungdomsmottagningar nu har undersökningsbritsar och lupplampa i alla undersökningsrum som behövs för att undersöka män – i stället för bara en gynstol.

Vad är nästa steg?

– Att gå ut med vår kunskap. Frågan ska lyftas i förbundet och utmynna i någon form av politisk påverkansarbete.

1 712 976

HEMSIDAN

unika besökare under 2014 (1 614 714 förra året).
En ökning med drygt 6%.

Populäraste nyheten:

Vilket blir det nya onaniordet?

6 484 064 sidvisningar (7 008 025 förra året).

Tid på sidan **02:04** (02:22 förra året).

Antal sidbesök **02,09** (3,26 förra året).

Förklaring till minskningen: stor ökning av antalet besökare som använder mobilen.

Vanligaste sökorden som ledde in på RFSU:s sida:

RFSU rfsu.se analsex

varmat päivät* herpes

klamydia pessaari**

graviditetstest kondomer

*rytmmetod på finska
**pessar på finska

Besökare från dator **40%** (54% förra året).

Besökare från läsplatta **9%** (7% förra året).

Besökare från mobil **51%** (40% förra året).

f 20% fler gillar det vi gör på Facebook.
5 866 **gillamarkeringar** 2013 ökade till **7 041** stycken 2014. Majoriteten av dem vi når ut till är kvinnor (cirka 63%). Det är också mest kvinnor som interagerar med det vi skriver.

t Antalet Twitterföljare ökade drastiskt. Första januari hade vi 3 557 **följare** och sista december **5 095**. En ökning med drygt 43 procent.

i 31 dec 2014 hade vi **2 057** **följare** på Instagram jämfört med 663 samma dag förra året. En ökning med 210%.

Mest lästa sidor:

Startsidan

Produkter*

Frågelådans frågor och svar**

RFSU-kliniken

Sexteknik och praktik

Klamydia

Sex på ditt sätt

Graviditetstest

*framför allt sidorna om kondomer
**främst om penisar och p-pillar

969 410

unika besökare på sex och relationssidan
(793 908 förra året). En ökning med drygt 22 procent.

71% kom via Google (60% förra året).

14% kom direkt genom att skriva in URL-adressen (24% förra året).

4% kom via Facebook (3% förra året).

Färre kom från länkar via Twitter än året innan.
2013 var det 8 050 (0,37%). 2014 var det 6 659 (0,30%).

Vad betyder siffrorna Carl Osvald, kommunikationschef?

Besöken på hemsidan ökar och fler följer RFSU i sociala medier, varför?

– Ökningarna beror bland annat på att vi hela tiden arbetar med att göra hemsidan mer tillgänglig, både vad gäller form och innehåll. Kommunikationen i sociala medier blir viktigare för varje dag och vi jobbar ständigt med hur vi paketerar budskapen och har lärt oss vilken betydelse formuleringarna och nyhetsvinklarna har för genomslaget. Att 20 procent fler gillar oss på Facebook skulle kunna bero på att ett par enskilda nyheter fått stort genomslag och att vi hela tiden plockar upp aktuella frågor.

Vilka slutsatser drar du?

– Högre siffror på genomslag betyder att fler får kunskap om sexualpolitik och sexualupplysning. Både politiker som vi når genom Twitter och ungdomar med vardagsfrågor om kropp och knopp. Det har i sin tur betydelse för påverkansarbetet. Får fler större kunskap om SRHR är sannolikheten större att opinionsbildare och andra makthavare fattar välgrundade beslut.

Hur vet man att budskapet når fram och att folk inte bara trycker "gilla"?

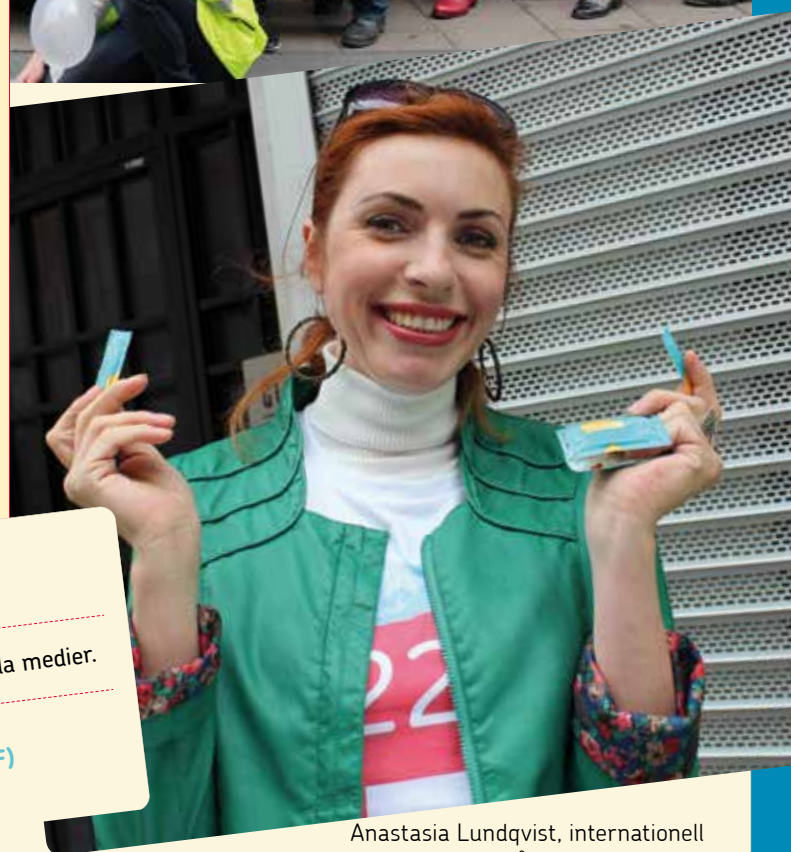
– Genom ett webbanalysverktyg kan vi följa exakt hur många som klickar på länkar och hur länge de läser texterna på hemsidan. Vartannat år gör vi en trackning där vi ställer frågor till en representativ målgrupp om hur de uppfattar RFSU och om vad de vet om specifika frågor. Ett annat mått idag är också i vilken utsträckning målgrupperna delar inlägg. För att de ska göra det måste budskapet ha nått fram.

Världen största kondomskulptur #222

222 miljoner flickor och kvinnor i världen saknar tillgång till preventivmedel. Det uppmärksammades av RFSU i samband med internationella preventivmedelsdagen den 26 september.

På Götgatan i Stockholm byggdes världens största kondomskulptur och 400 förbipasserande stannade för att prata med RFSU. Vissa samtal var korta och andra blev till djupa diskussioner om preventivmedel och rätten till sexuell och reproduktiv hälsa i världen. Samma dag pratade även lokalföreningarna i Umeå, Malmö och Halland om preventivmedel med runt 60 personer.

Anastasia Lundqvist, internationell programhandläggare på förbundskansliet

PEW!

GENOMSLAG

Pratade preventivmedel med

400

120

bilder med hashtag **222** delades i sociala medier.

Bidrog med **600** namnunderskrifter till International Planned Parenthood Federations (IPPF) kampanj för **allas rätt till sin egen kropp**.

GENOMSLAG

PEW!

Debattartikel i Aftonbladet tillsammans med aktivistorganisationen **MENSEN**, sociologiska fakulteten vid Göteborgs universitet och **Wateraid**. Artikeln delades **1 100** gånger på Facebook.

RFSU intervjuades i DN om Menskliga rättigheter.

MENSKOMPETENS

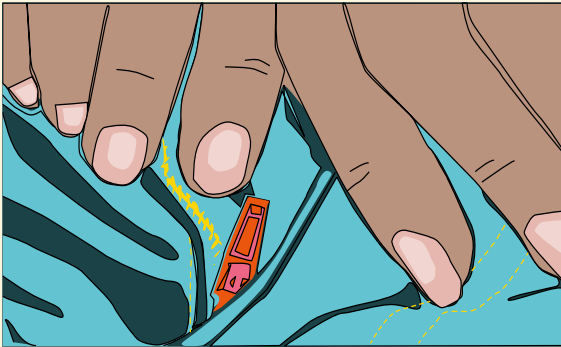
Menskliga rättigheternas dag

Nej, RFSU har inte stavat fel. Den 10 december infaller FN:s dag för mänskliga rättigheter. Då passade RFSU på att påminna om kopplingen mellan mens och mänskliga rättigheter. Över 300 miljoner människor menstruerar oavsett dag och ungefär halva jordens befolkning kommer att ha mens under sin livstid. Trots det är mens ofta ett tabubelagt ämne och det görs lite för att tillgodose flickors och kvinnors behov.

Som en del av kampanjen lanserades testet menskompetens och 2 000 personer undersökte sin menskunskap.

Tusen förslag på nytt onaniord

En storm av förslag och samtal från media i Sverige såväl som Australien, England och Frankrike. Det blev resultatet när RFSU drog igång jakten på ett ord för kvinnors onani – eller onani med fitta.

TOPPFÖRSLAGEN

Klittra 30%

Pulla 16%

Runka 7%

Scrolla 6%

Selfa 5%

Det var RFSU Stockholm som inför kongressen i Gävle 2013 skrev motionen om att svenska språket saknar ett viktigt ord. För 15 år sedan lanserade RFSU ordet snippa och satte ord på något som inte hade ett namn. Motionärerna menar att ett nytt onaniord skulle ge samma effekt. En enig kongress gav organisationen i uppdrag att hitta ett nytt onaniord.

“Klittra gick vinnande ur striden”

I november lade RFSU ut nyheten som uppmanade allmänheten att komma med förslag på ett nytt ord för onani. Inom några dagar hade tävlingen fått spridning i nästan alla stora medier och över tusen förslag kom in. Drygt 30 av dessa valdes ut och så fick folk rösta på vilket de gillade bäst.

– Klittra gick vinnande ur striden och inför kongressen ska vi ta hjälp av språkforskare för att avgöra vilket ord RFSU kommer att använda, säger Frida Zellinger som är webbredaktör och lett tävlingen. Tävlingen ledde till ett besöksrekord på rfsu.se med 230 000 unika besökare under november.

Tävlingen fick kritik för att ordet kvinna användes på ett sätt som exkluderade transpersoner. Det ställde RFSU inför utmaningen att hitta ett språk som gör det möjligt att dels prata om kvinnor som grupp och dels hitta uttryck som inte exkluderar transpersoner.

Följare på sociala medier

Instagram 287
Twitter 3 767
Facebook 3 131

125 000
Totalt antal besök på Ottar.se

Unika
besökare
Ottar.se
103 200

Mest lästa artikel
publicerad 2014
"Sova med fienden"
3 617
läsningar

OTTAR

PRIS!

Bästa medlemstidning: "För tuff attityd, bra grepp och en utmärkt teknisk produktion – kaxig helt enkelt". För fjärde året i rad vann Ottar pris på Publishingprisgalan.

LÄS OM ATTENTATET MOT OTTAR OCH ABORTFILMFESTIVALEN PÅ SIDAN 23.

2014 uppmärksammades alla fyra nummer av Ottar genom olika event.

"Dianornas kväll"

På releasefesten för Ottar #1 2014 med tema klubb gjordes en iscensättning av och hommage till den lesbiska klubben Diana som fanns på 40- och 50-talet.

Våldtäkterna och rättssamhället

Den 8 mars deltog bland andra Eva Diesen som forskar om sexualbrott och Lina Hjort som är jurist i ett välbesökt samtal på Kulturhuset i Stockholm. Samtalet finns på Youtube.

Mingel och sexualpolitisk debatt i Almedalen

Cirka 250 gäster lyssnade till en debatt om samtycke mellan initiativet Fattas Ida Östensson och RFSU:s Kristina Ljungros.

Kropp, kön och seriekonst på Bokmässan

Fullknökat samtal om kön, sexualitet och serieskapande med serietecknarna Nina Hemmingsson och Liv Strömquist på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg i september.

Erotiskt kapital och rosa pengar

Samtal om "erotiskt kapital", rosa pengar och kärlek över klassgränser med journalisterna Ana Udovic, Anna Hellgren och Ottars chefredaktör Kristina Lindquist på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg.

JULI

RFSU

- ✓ RFSU deltar i en manifestation för mångfald under **Almedalsveckan**.

OMVÄRLDEN

- ✓ Äktenskapstvång och vilseledande till tvångsäktenskapsresa blir ett brott.

SEPTEMBER

RFSU

- ✓ RFSU Västerås ordnar snabbisturnering mellan politiska partier och föreläser om trans.
- ✓ Ottar pratar kropp, kön och seriekonst med bland andra Liv Strömquist på **Bok- och biblioteksmässan i Göteborg**.
- ✓ RFSU uppmärksammar internationella preventivmedelsdagen med kampanjen **#222**.

OMVÄRLDEN

- ✓ Föreställningen **Ottar och kärleken** har premiär på Malmö stadsteater.
- ✓ En kenyansk sjuksköterska döms till döden för att ha utfört en abort.
- ✓ RFSU Göteborg har en tematräff om **BDSMF och normkritik**, 50 personer deltar.
- ✓ FN:s råd för mänskliga rättigheter antar en resolution om att våld på grund av sexuell läggning och könsidentitet ska bekämpas.

AUGUSTI

RFSU

- ✓ RFSU Jönköping springer **Blodomloppet** för att uppmärksamma fördomar om hiv.
- ✓ Uppstartsmöte för **abortinitiativet** i Latinamerika som RFSU stödjer hålls i Peru.

OMVÄRLDEN

- ✓ Manifestation mot Irlands omänskliga abortlagar.
- ✓ Indien förbjuder samkönade par att adoptera barn därifrån.

OKTOBER

RFSU

- ✓ RFSU släpper ett kunskapsmaterial om abort.

OMVÄRLDEN

- ✓ RFSU:s före detta generalsekreterare Åsa Regnér blir barn-, äldre- och jämställdhetsminister i den nya regeringen.

DECEMBER

RFSU

- ✓ RFSU Uppsala medverkar när Sveriges Radios **Musikhjälpen** arrangeras i Uppsala.
- ✓ RFSU Värmland ordnar **musikquiz** på en pub med tema **Musikhjälpen**.
- ✓ RFSU Halland håller en utbildning i hälsa och relationer för tolv nyanlända migranter.
- ✓ **Aborträttnätverket** och **Ottar** arrangerar en aborträttsfestival som attackeras av en rökbomb.
- ✓ Studieresa med alla kambodjanska samarbetsorganisationer för att träffa thailändska hbt-organisationer, transinkluderande kliniker och regionala SRHR-organisationer.
- ✓ RFSU Linköping arrangerar **Fittans dag** för att öka kunskapen om fittor. 95 personer deltar.

OMVÄRLDEN

- ✓ FN fördömer Rumänien för att de nekar kvinnor reproduktiv hälsovård.
- ✓ Länder i Karibien och Centralamerika skärper abortlagstiftningen. I El Salvador lyckas dock politiska organisationer och civila samhället genom påtryckningar få en kvinna som fängslats för abort frisläppt.

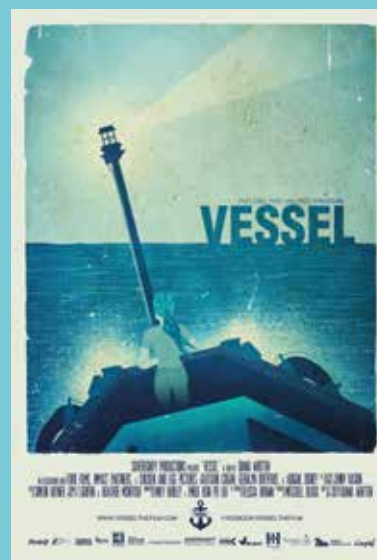
NOVEMBER

RFSU

- ✓ **Gotland Pride** arrangeras av bland andra RFSU Gotland.
- ✓ RFSU och flera samarbetsorganisationer deltar i en konferens arrangerad av den internationella paraplyorganisationen för hbtq-organisationer, **ILGA**, i Mexiko.
- ✓ **Hjälp oss hitta ordet!** RFSU börjar jakten på ett nytt onaniord och får in tusen förslag.

OMVÄRLDEN

- ✓ Under FN:s översyn av hur medlemsstaterna lever upp till lagen om mänskliga rättigheter accepterar Bolivia rekommendationerna att implementera SRHR.

Poster för filmen Vessel som visades på aborträttsfestivalen i december

VERKSAMHETSKONFERENSEN 2014: Framtid och feminism – viktiga frågor för lokalföreningar

Valet, idéprogrammet och om RFSU ska kalla sig en feministisk organisation eller inte var stora frågor på årets verksamhetskonferens som hölls den 23-24 maj på Postmuseet i Stockholm.

Ungefär 70 deltagare från 20 lokalföreningar diskuterade under konferensens första dag utformningen av det nya idéprogrammet som ska antas på kongressen 2015. Rummet där samtalen om BDSMF hölls var fullproppat.

– Vi har pratat mycket om samtycke. Det är kärnan i BDSMF-frågorna. Deltagarna har understrukit vikten av att fokusera på lust och på vår klassiska ”må bra-känsla”. Det har också handlat om rätten till den egna kroppen, summerar Lena Levin, föreningsutvecklare, som ledde samtalet.

Hon berättade också om en oro för att BDSMF inte tas på allvar inom organisationen. En stark önskan som kom fram var att BDSMF ska genomsyra hela idéprogrammet, ungefär som hbtq gör.

Om RFSU kallade sig en feministisk organisation skulle det ge tyngd åt frågan så att fler förstår vad det innebär. Det tror Annelie Salminen från RFSU Västerås. Men åsikterna om vilken plats feminismen ska ha i det nya idéprogrammet går isär.

– Det kan vara exkluderande för personer som inte ser sig som feminister, säger Fanny Loeb från RFSU Växjö.

– Det finns en risk att det uppfattas som att vi vill

marknadsföra oss som feministiska för att det ligger i tiden. Samtidigt tycker jag vi ska ha med det i idéprogrammet på något sätt, så att det framgår att perspektivet genomsyrar vad RFSU står för, säger Fanny Loeb.

Verksamhetskonferensen hölls samma helg som valet till Europaparlamentet och knappt fyra månader innan valet till riksdag, landsting och kommuner. Ingrid Frisk som är sakkunnig på förbundskansliet och Maja Österlund som är politisk föreningsutvecklare, gick under konferensens andra dag igenom RFSU:s valkrav och gav konkreta tips för det politiska arbetet.

– Mod och passion är det viktigaste när det gäller påverkansarbete. Med det kommer du långt. Och så gäller det att vara uthållig. När den där politikern ser dig för fjortonde gången kommer hen att tänka ”okej, det är väl lika bra att prata om sexuell hälsa på en gång då”, säger Ingrid Frisk.

För lokalt aktiva medlemmar är Sveigebarmetern det bästa politiska verktyget. Andra tips är att göra enkäter till politiker för att kartlägga deras ställningstaganden och att skriva debattartiklar.

TEXT: Ulrika Hammar och Daniel Ivarsson

Surrogatmödraskap och delad föräldraförsäkring diskuterades på årets verksamhetskonferens. Så här tyckte några som var där:

Foto: Daniel Ivarsson

Frida Blom har diskuterat vem som får bli vårdnadshavare vid surrogatmödraskap.

– Vi har diskuterat vem det är RFSU egentligen ska jobba för. Är det surrogatmodern, föräldrarna eller barnet? Eller kanske alla tre, och i så fall – vem väger tyngst eller kan alla väga lika mycket? Det blir verkligen en värderingsfråga samtidigt som det är en kunskapsfråga. Jag tycker det är viktigt att ta upp hur svensk lag ska förhålla sig till internationellt surrogatmödraskap. För barnets skull behöver det vara tydligt vem som är vårdnadshavare. Som det ser ut nu kan det vara svårt om surrogatmodern inte har svenskt medborgarskap, säger Frida Blom.

Leila Swartling tycker att vi bör vara försiktiga med att ta ställning för surrogatmödraskap.

– Personligen tycker jag det finns alldeles för lite forskning och är en alldeles för komplex fråga för att ställa sig positiv till. Det är svårt att diskutera utan att ha provat hur det skulle fungera. En annan sak är att det skulle bli jättesvårt att få bli vårdmamma eller att få barn med metoden om den infördes – det skulle handla om så få barn ändå. Hur mycket av samhällets pengar bör gå till de få fallen som det kan bli aktuellt för?

Hanna Blomqvist frågar sig om delad föräldraförsäkring är en fråga för RFSU.

– Vi har tagit upp om delad föräldraförsäkring verkligen är en fråga för RFSU. Jag tycker det är problematiskt att koppla skyldigheter till andra personers föräldraskap, som att tvinga dem att ta ut en viss mängd föräldraledighet. Man bör respektera olika önskningsar och familjevillkor och snarare verka för att ge andra alternativ på ett sätt som inte är tvingande, säger Hanna Blomqvist.

2014 hade RFSU **21 aktiva lokal-föreningar**. RFSU Kristianstad lade ner sin verksamhet under året och RFSU Västernorrland bildades.

31 december 2014 hade RFSU **3 746 medlemmar**. Det är 157 fler än föregående år.

RFSU fick en **ny medlemsorganisation** i form av Barnlängtan.

Under året hade RFSU **fyra aktiva medlemsnätverk**: Aborträtt, BDSMF, Forskning och Sexarbete.

RFSU Luleå

RFSU Umeå

RFSU Jämtland

RFSU Västernorrland

RFSU Dalarna

RFSU Gävleborg

RFSU Värmland

RFSU Västerås

RFSU Örebro

RFSU Uppsala

RFSU Katrineholm

RFSU Stockholm

RFSU Motala

RFSU Linköping

RFSU Göteborg

RFSU Jönköping

RFSU Växjö

RFSU Gotland

RFSU Helsingborg

RFSU Kristianstad

RFSU Malmö

ÅRETS KONFERENSER OCH UTBILDNINGAR FÖR MEDLEMMAR:

Ordförandekonferens
11-12/4 i Stockholm

Verksamhetskonferens
23-24/5 i Stockholm

Kunskapsdag om abort
22/11 i Stockholm

Medlemsutbildningen bytte namn till "Grundutbildning – sex och samhälle" och genomfördes vid nio tillfällen runt om i landet.

2 676

unika besökare

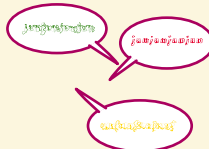
KLICK

INTRANÄTET

30 881 besök

180 856 sidvisningar

Mest engagerande diskussionsinläggen handlade om utformningen av idéprogrammet.

Mest lästa nyheter

1. Artikeln om det nya idéprogrammet
2. Artikeln om efterlysningen av kursledare
3. Artiklar om verksamhetskonferensen

21%

av nyheterna på Klicks startsida handlar om lokalföreningarna.

Tråden om RFSU är en feministisk organisation eller inte hade också många läsare.

Andra diskussioner som många engagerade sig i var de om samtyckeslagstiftningen och medlemsvärkning.

Här finns användarna:

Stockholm (77%) Göteborg Malmö Linköping Uppsala Gävle

Det loggas också in från: **Serbien Bolivia Bangladesh Tanzania**

Nytt på Klick

2014 blev det möjligt att "tagga" personer i inlägg och kommentarer.

RFSU Malmö fick en frånvarofunktion på sin sida, vilket nu också kan erbjudas andra kontor med anställda.

FÖRKORTNINGAR

BDSMF Bondage Disciplin Dominans
Submission Sadism Masochism
Fetischism

EFD Elitfotboll dam

EU Europeiska unionen

FN Förenta nationen

HBT homosexuell, bisexuell, transperson

HBTQ homosexuell, bisexuell,
transperson, queer

ICPD International Conference on
Population and Development

ICPI International Parliamentarians'
Conference on the Implementation
of the ICPD Programme of Action

ILGA International Lesbian
and Gay Association

RFSU Riksförbundet för sexuell upplysning

SiS Statens institutionsstyrelse

SR Sveriges Radio

SRHR Sexuell och reproduktiv
hälsa och rättigheter

STI Sexually transmitted infection

SvFF Svenska fotbollsförbundet

PRESSMEDDELANDEN, DEBATTARTIKLAR & REMISSVAR

PRESSMEDDELANDEN

- 2014 12 10: Mänskliga rättigheter handlar också om mens
- 2014 12 08: Aborträttsfestival attackerades
- 2014 12 04: Sexpodden: Richard om den bästa orgasmen
- 2014 12 01: Välkomna till RFSU:s aborträttsfestival + releasemingle för OTTAR
- 2014 11 21: Nya lagförslaget i Dominikanska republiken hot mot kvinnors liv, hälsa och rättigheter
- 2014 11 18: Bästa utvecklingsinvesteringen är SRHR för unga
- 2014 11 12: Chockerande beslut om abortvård i Kronoberg
- 2014 11 06: Sexpodden: Behrang Miri vill bort från den grabbiga onanin
- 2014 11 05: Var är det förebyggande arbetet gällande barn och sexköp?
- 2014 10 23: Budgetförslag med fokus på SRHR och jämställdhet
- 2014 10 22: Jeans får kondomficka
- 2014 10 20: Bra jobbat polisen!
- 2014 10 14: Länge leve lusten!
- 2014 10 09: Sexpodden: Kitty undrar vad som är lagom mycket sex
- 2014 10 03: RFSU:s tidigare generalsekreterare ny minister!
- 2014 09 29: Vi hyllar svensk aborträtt 40 år
- 2014 09 24: Var med och ge 222 miljoner kvinnor rätt till preventivmedel
- 2014 09 24: Sverige måste ta ansvar i förhandlingarna om nya utvecklingsmål
- 2014 09 23: Spanien drar tillbaka abortförbudet och justitieministern avgår
- 2014 09 01: Politikerutfrågning: Biståndet efter valet
- 2014 08 29: Färre sexualbrott kräver mer än hårdare straff
- 2014 08 27: Stoppa Irlands omänskliga abortlagar
- 2014 08 25: Sverigebarometern 2014: Bra sex, vård och hälsa handlar om tur
- 2014 07 14: RFSU på plats under världsaidskonferensen i Melbourne
- 2014 07 08: RFSU-kliniken: Fler borde dra lärdom av oss
- 2014 06 30: Kom ihåg världen inför valet! – Sveriges bistånd, utvecklingspolitik och globala åtaganden efter valet
- 2014 06 29: Vem är bäst på Snabbis?
- 2014 06 27: Examen i Almedalen – vilket parti får högst sexbetyg?
- 2014 06 23: Sverigebarometern: Har ungdomsmottagningen öppnet i sommar?
- 2014 06 17: Sexpodden: Mark Levengood om sexljuden
- 2014 06 10: Examen i Almedalen – vem får högst betyg i RFSU:s sexualpolitiska skola?
- 2014 05 28: Politiskt misslyckande att det är svårt att få hjälp med sexproblem
- 2014 05 23: Sexologen Salar Shalmashi på Järva mansmottagning får RFSU-priset 2014
- 2014 05 16: Äntligen väntas ensamstående barnlösa få rätt till assisterad befruktning
- 2014 05 08: Sexpodden: Dumpa skilsmässomyten
- 2014 04 15: Barnvagnsmarschen den 23 april
- 2014 04 10: RFSU välkomnar DO:s beslut kring abortvägrande barnmorska
- 2014 04 03: Sexpodden: Hängla med Nisse Edwall
- 2014 03 06: Sexpodden: Vill du ligga med en robot undrar Julia Skott
- 2014 02 27: Sexpodden: Sex smakar salt säger Lotta Lundgren
- 2014 02 24: Uganda nu ett av världens farligaste länder för hbtq-personer
- 2014 01 28: RFSU välkomnar Asks besked om sexualbrottslagen
- 2014 01 27: RFSU-kliniken: Akut-p-pillers effekt påverkas av din vikt

DEBATTARTIKLAR

- 2014 12 10: Replik: RFSU firar inte aborter (SVT Opinion)
- 2014 12 10: Bryt tabut runt mens – stärk kvinnors hälsa (Aftonbladet debatt)
- 2014 12 01: Sjukvården finns till för patientens skull (SvD Brännpunkt)
- 2014 11 25: RFSU och Män för Jämställdhet: Män, engagera er! (Dagens Arena)
- 2014 11 12: Därför behöver vi ett ord för kvinnors onani (Aftonbladet debatt)
- 2014 11 03: Tre miljoner lågt pris för att hindra sexövergrepp (Aftonbladet debatt)
- 2014 10 28: Skilj noga på personliga åsikter och yrkesetik (DN debatt)
- 2014 10 22: Samvetsklausuler i enskilda landsting hotar fria aborten (DN debatt)
- 2014 10 08: Barnets bästa inte alltid det genetiska (SvD Brännpunkt)
- 2014 09 28: RFSU och Amnesty: Rätten till abort måste försvaras (Aftonbladet)
- 2014 09 24: Sverige – ta ansvar för de globala utmaningarna (SVT Opinion)
- 2014 08 25: Familjepolitiken måste inkludera ofrivillig barnlöshet (SVT Opinion)
- 2014 08 25: Tillgången till preventivmedel ett geografiskt lotteri (Dagens arena)
- 2014 07 13: Sverige behöver införa en sexminister snart (Expressen)
- 2014 06 18: Spanska regeringen borde ta sitt förnuft till fånga (SVT Opinion)
- 2014 05 20: EU måste tala med en stark röst
- 2014 05 11: ”Vården kan inte hantera sexuella övergrepp på män”
- 2014 04 10: Nu hotas kvinnors rätt till sina kroppar
- 2014 04 07: Permanenta preventiv vård mot övergrepp

- 2014 03 25: Äldre har också sex – är vården redo för det?
- 2014 03 18: Rätten till vård går före personals rätt att välja yrke
- 2014 03 06: Förslaget är ett svek mot Sveriges barn
- 2014 01 07: SKR missar kritiken mot sexköpslagen
- 2014 02 12: Liten men högljudd grupp driver abortmotståndet
- 2014 01 31: Barnmorskan har fel om mänskliga rättigheter
- 2014 01 23: Stoppa det sexuella våldet
- 2014 01 09: ”OS-sponsorerna struntar i egna regler om rättigheter”

REMISSVAR

- 2014 12 12: Könstympning av flickor och kvinnor. Kunskapsstöd för hälso- och sjukvården.
- 2014 10 01: Assisterad befruktning för ensamstående kvinnor SOU 2014:29
- 2014 09 22: Nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering SOU 2014:41
- 2014 02 12: Regeringens biståndspolitiska plattform Skr 2013/14

Moderföreningens resultaträkning

	2014	2013
Verksamhetens intäkter		
Medlemsavgifter	39	38
Projektanslag	55 991	47 610
Royaltyintäkter	4 778	4 976
Patient- och kursavgifter	<u>14 292</u>	<u>12 238</u>
Bruttoresultat	75 100	64 862
Administrationskostnader	-17 703	-17 229
Produktionskostnader	-11 367	-9 601
Projektkostnader	-83 394	-71 683
Verksamhetsresultat	-37 364	-33 651
Resultat från finansiella poster		
Resultat från andelar i koncernföretag	7 500	7 000
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	16 310	23 514
Räntekostnader och liknande resultatposter	-167	-125
Summa resultat från finansiella poster	23 643	30 389
Resultat efter finansiella poster	-13 721	-3 262
Skatt på årets resultat	-870	-919
Årets förlust	<u>-14 591</u>	<u>-4 181</u>

Moderföreningens balansräkning

2014-12-31 2013-12-31

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Maskiner och andra tekniska anläggningar	-	-
Inventarier, verktyg och installationer	491	571
Investering på annans fastighet	<u>404</u>	<u>512</u>
	895	1 083

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i koncernföretag	11 230	11 230
Fordringar hos koncernföretag	<u>798 000</u>	<u>824 000</u>
	809 230	835 230
Summa anläggningstillgångar	<u>810 125</u>	<u>836 313</u>

Moderföreningens balansräkning	2014-12-31	2013-12-31
Omsättningstillgångar		
<u>Kortfristiga fordringar</u>		
Kundfordringar	1 611	1 116
Fordringar hos koncernföretag	8 804	3 731
Aktuella skattefordringar	422	434
Övriga kortfristiga fordringar	1 713	638
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 150	2 095
	<u>14 700</u>	<u>8 014</u>
 <u>Kassa och bank</u>	 30 726	 14 212
Summa omsättningstillgångar	45 426	22 226
Summa tillgångar	<u>855 551</u>	<u>858 539</u>
 Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Balanserat kapital	846 161	850 342
Årets resultat	<u>-14 591</u>	<u>-4 181</u>
	831 570	846 161
Summa eget kapital	<u>831 570</u>	<u>846 161</u>
 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	3 314	2 472
Reserverade projektanslag	15 456	6 013
Övriga skulder	1 374	1 197
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 837	2 696
Summa kortfristiga skulder	<u>23 981</u>	<u>12 378</u>
Summa eget kapital och skulder	<u>855 551</u>	<u>858 539</u>
 Ställda säkerheter	 Inga	 Inga
 Ansvarsförbindelser	 Inga	 Inga

Foto: Carolina Hemlin/RFSU

På bilden: Stefan de Vylder, Sureya Calli, Tina Wilhelmsson, Kristina Ljungros, Petter Forkstam, Matias Garzon, Gunilla Hallonsten, Victor Bernhardtzt och Tove Larsson.
Ej på bilden: Måns Magnusson, Ulrika Holmström, Margareta Karlsson och Emil Rissve.

Text RFSU
Redaktör Helena Björk
Grafisk form och illustration Eva Fallström
TRYCK 2015 Ineko AB
ISBN 978-91-85188-46-8

RFSU, Box 4331, 102 67 Stockholm
info@rfsu.se, www.rfsu.se

